

-Programa de concert, Schützenhaus-Saal, 3-4-1913. Signat per Teresa Carreno, Julius Klengel i J. Manén. [Fons José Subirá].

-Programes de concert a Alemanya, Itàlia, Polònia i Brasil, 1927-1928. [Fons Joan Manén].

El perfeccionisme i l'autoexigència de Manén es troben en totes les facetes -compositor, violinista, editor, musicògraf, llibretista-. Les constants revisions ofereixen nombroses versions d'un mateix treball que són, alhora, la delícia i el maldecap dels professionals de la documentació. Us animeu a trobar les diferències?

4. L'edició

-J.M. Serra. Caricatura original a tinta de Manén. 1947. [Fons Joan Borràs de Palau].

-J. Manén. *Soledad: òpera romancesca en 3 actes*. Lletra i música de Manén. Op. A-45. Barcelona, 1951. [Col·lecció Josep Cruells].

-Partitura ms. autògrafa.

-Reducció per a cant i piano ms., transparències.

-Autoedicions diferents.

En una entrevista radiofònica dels anys 40, Manén deia que es considerava compositor abans que intèrpret perquè l'obra sempre perdura. Però aquesta no sempre es localitza dins el fons personal del seu creador.

5. L'obra musical

-A. Ferrer y Codina; J. Manén. *Lo suplici de Tántalo: sarsuela en dos actes*. Barcelona: Impremta F. Badia, 1900.

-J. Manén. *Mobilis in mobili: quarteto en fa menor, op. 42*. Barcelona: Vidal, Llimona y Boceta, 1903. Partitura. [Fons José Subirá, 2006-Fol-C 11/20].

-J. Manén. *Cançons*. Berlin: Fr. Goldschmidt López, 1906. [Fons J. Manén, M-Fol-C 16/21].

-Nicolò Paganini. *2me. Concert pour le violon avec accompagnement d'orchestre par Joan Manén*. [1913?]. Esborrany ms. [Fons Josep Cruells].

-J. Manén. *Concerto symphonique pour le piano avec orchestre, op. A-13*. [1921?]. Particel·la de violí I. [Fons Josep Cruells].

-J. Manén. *Medea: monodrama*. [1932?]. Partitura ms. [Fons Josep Cruells].

Una obra musical s'expressa en variants i suports diversos -text, música, so i imatge- i es manifesta en ocasions i localitzacions múltiples. Tot un repte per a la seva descripció.

6. La sardana

-*Les millors sardanes*. BCN: Millà, 1958. [2017-8-7983].

-J. Manén. *Obra coral*. Sabadell: La Mà de Guido, 2015. [2015-CD 765].

-J. Manén. *El cavaller enamorat*. Barcelona: La Sardana popular: J. M. Canals, [19--]. [2007-4-C 34/21].

-J. Manén. *El cavaller enamorat*. Particel·les ms. per a trio (violí, violoncel i piano). [M 5345/39].

-Retrat de Joan Manén. Dibuix a llapis i clarió [1942?]. [Fons Josep Cruells, UG-BC-2112].

JOAN MANÉN, EL CAVALLER BEN TROBAT

Del 19 d'abril al 28 de maig de 2021

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital 56 - 08001 - Barcelona
Tel. 93 270 23 00 - A/e: bustia@bnc.cat

www.bnc.cat

Horari de visita

De dilluns a divendres, de 10 a 14 i de 15 a 19 h
Dissabtes 24/4 i 22/5, de 10 a 14 h

JOAN MANÉN, el cavaller ben trobat

«La riquesa de les col·leccions i els fons personals és extraordinària i màgica; extraordinària, pel contingut i el volum dels documents conservats, alguns de ben curiosos; i màgica, per les dades i les històries portadores de nous horitzons que giren al voltant del personatge, en aquest cas del compositor i violinista Joan Manén».

Així es presentava aquesta exposició homenatge al mestre Manén dins el programa general de la temporada 2021 organitzada per l'Associació que porta el seu nom. I és ben cert. Els documents que formen part d'aquests fons i col·leccions són fascinants, en especial els originals preservats fora de l'arxiu del propi Manén, els materials semblants però no idèntics, els documents emprats en l'edició musical, els relacionats amb els concerts dels anys 50-60 i els nombrosos retrats professionals, ja siguin fotografies o dibuixos, que evidencien el caràcter i la fortalesa del personatge.

La diversitat dels fons Joan Manén custodiats a la Biblioteca de Catalunya permet disposar d'un coneixement general, així com mostrar algunes singularitats no tan sols del món manenià sinó també del món bibliogràfic, documental i històric.

Manuscrits, impresos i materials sonors ofereixen una gran varietat de registres i infinitat de matisos que revelen un tarannà, un entorn i una època. Tots ells conviden a l'estudi aprofundit i a la interpretació constant de Manén perquè aporten llum a la seva figura i a la seva obra.

El recorregut per les sis vitrines que vesteixen aquest espai ens apropa a la semblança, el context, el treball d'edició i l'obra musical. Clou la mostra un conjunt de documents relacionats amb la sardana El cavaller enamorat que ha inspirat el títol de l'exposició. Perquè Manén mai va deixar de ser un veritable cavaller apassionat, amb un estendard replet de projectes i reptes titànics que, essent ben trobat al segle XXI, continua amb la seva determinació vers el patrimoni musical.

M. Rosa Montalt
Secció de Música

VITRINES

Joan Manén ha estat present a la Biblioteca de Catalunya des dels inicis fundacionals, i molt especialment des de l'arribada del segle XXI amb l'adquisició de la col·lecció d'autògrafs de Ramon Borràs (2000), la col·lecció de Josep Cruells (2005) i una part del fons personal de Manén (2008).

En la recerca sobre Manén o qualsevol altre compositor, intèrpret, fons o obra, hem de mantenir la ment oberta, sense limitacions ni prejudicis; d'aquesta manera podrem fer agradables troballes...

1. El retrat

-Fotografies i retrats de Joan Manén, 1900-1926. [Col·lecció Ramon Borràs].

-Fotografies de Joan Manén. [1907?-1960?]. [Fons Joan Manén].

-*Mundial Música*, núm. 42, juny 1919. Monogràfic. [Fons Joan Manén].

Els documents epistolars són veritables fonts d'informació que permeten investigar, comprendre, imaginar, aprendre, gaudir... no tan sols pel contingut sinó també per la forma.

2. La paraula

-J. Manén. Carta ms. a Josep Mullor. Köln, 29-1-1909. [Col·lecció Ramon Borràs].

-J. Manén. Carta ms. a Felip Pedrell. Berlín, 10-4-1913. [Fons Felip Pedrell, M 964/940].

-J. Manén. Postal ms. a Josep Mullor. Leipzig, 22-11-[s.a.]. [Col·lecció Ramon Borràs].

-J. Manén. Carta mecanoscrita a Joan Llongueras. Estoril, 23-11-1942. [Fons Joan Llongueras, M 6054].

-J. Manén. *Mis experiències*.

-Fullet. [Fons J. Manén].

-Esborrany. [Col·lecció J. Cruells].

-Llibre. Barcelona: Juventud, 1944-1970 [2016-8-951].

-J. Manén. *Relatos de un violinista*. Madrid: Editora Nacional, 1964. [2007-8-10143].

-*Auditorium Juan Manén*. Dibuix original a tinta. [ca. 1954]. [Fons Joan Manén, M 7077/16].

L'impacte del protagonista queda reflectit en les citacions i les opinions dels grans mestres i especialistes, els actes socials al seu voltant i el ressò professional arreu del món.

3. El ressò

-Secretariat Manén. Recull de crítiques. [Fons Joan Manén, M 7068/45].

-*Centro musical a las eminencias del Arte*. Barcelona, mayo 1898-1954. Àlbum del Sindicat Musical de Catalunya. [Fons Ricart-Capdevila, M 7131].

-Felip Pedrell, Notícia biogràfica de Manén. [Fons Felip Pedrell, M 942/84].

-*Joan Manén*. [S.l.: s.n.], [post. 1901]. [Fons Joaquim Pena, 78(Man)Joa 8º].

-J. Manén. *Mariagneta: cançó popular*; orq. de Jaume Pahissa. Partitura ms. [Fons Conxita Badia, M 4873/1a].

-Concert Joan Manén. Palau de la Música, 4-6-1912. [Fons Luís Polanco].

-*Banquete en honor del maestro Manén*. Barcelona, 22-12-1915. Signatura autògrafa. [Fons J. Borràs de Palau].

-Andrés Segovia. Carta ms. a Manén. 2-4-1932. [Fons Joan Manén, M 7074/28].

-J. Manén. *Fantasia-Sonata opus A-22*. Doigté par Andrés Segovia. Mainz: B. Schott's Söhne, 1930. Per a guitarra. [2006-4-C 44/25].